

ÖZEL HUKUKA İLİŞKİN YASALAR KOMİSYONU
RAPORU

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

18.Haziran 1977

ÖZEL HUKUKA İLİŞKİN YASALAR KOMİSYONU
RAPORU

17 Haziran 1977 günü toplanan Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunda seçilen Av.Aydın Aybay, Av.Ümit Doğanay, Av.Solmaz Giray, Av.Osman Kuntman, Av.Sevim Tunç ve Av.Jülide Yumlu'dan oluşan komisyon 14.30 da çalışmalarına başladı.

Komisyon Başkanlığına Av.Osman Kuntman, raportörlüğüne Av.Sevim Tunç, sözcülüğüne de Av.Ümit Doğanay seçildiler.

Komisyonumuz , "antidemokratik kavramını" hukukun üstün kurallarına, temel hak ve hürriyetlere ve eşitlik ilkelerine aykırılık olarak kabul etmiş ve çalışmalarını bu görüşün ışığı altında yapmıştır.

- I -

Buna göre ilk olarak Medenî Kanunun bazı hükümlerinin Anayasa'daki "eşitlik ilkesine" uygun düşmediği ve özellikle kadın erkek arasında kadınlar aleyhine eşitsizlik sayılabilecek durumlar yarattığı saptanmıştır.

Örnek olarak :

1) Evli kadının meslek ve san'atını yapmasını kocasının iznine bağlı tutan M.K. 159 ncu maddesi hükmü .

2) Evli kadının kızlık soyadını taşımasını engeller nitelikte gözüken M.K.153 ncu maddesi hükmü.

3) Mal birliği rejiminde kadının kendisine düşen mirası reddetmesi için kocasının rızasına bağlayan M.K. 200 ncu maddesi hükmü.

Bundan başka, çocuklar açısından , evlilik içi doğan çocuklarla evlilik dışı ilişkiler ürünü olarak dünyaya gelen çocuklar arasında hukukî statüleri itibariyle önemli farklar yaratan M.K. hükümlerinin " eşitlik ilkesine" aykırı olduğu saptanmıştır.

Örnek olarak :

1- Evlilik dışı ilişkilerden doğan çocukların tanınmasını yasaklayan M.K. 292 nci maddesi hükmü.

-2-

2) Babalık davası açılmasını kısıtlayan İ.K. 310/2 nci maddesi hükmü.

3) Evlilik dışı çocukla evlilik içi çocuk arasında miras paylaşılmasında farklılık yaratan M.K. 443/ 2 nci maddesi hükmü.

- II -

1630 sayılı Dernekler Kanununun halen yürürlükte bulunan bazı hükümlerinin de yukarıda belirtilen antidemokratik kavramının kapsamına girdiği saptanmıştır.

Örnek olarak :

1) Dernekler Kanununun 3 ncu maddesindeki derneğin tüzel kişilik kazanabilmesi için tüzüğünün, kurulduğu yerin, en büyük mülkiye âmirine verilmesini öngören hükmü.

2) Öğrencilere birden çok fakülte veya yüksek okul adını taşıyan öğrenci derneği kurma olanağını engelleyen yasanın 4 ncu maddesi hükmü.

3) Mahkeme kararıyla kapatılan derneklerin bütün para ve mallarının hazineye intikâlini öngören geniş kapsamlı 46 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü.

4) Öğrenci derneklerinde ad seçme serbestliğini engelleyen 53 ncu maddenin son fıkrası hükmü.

5) Dernekler Kanununun antidemokratik nitelikteki 74 ncu maddesi hükmü.

-III-

903 sayılı kanunla vakıf kurumuna getirilen ve bazı vakıflara ayrıcalıklar sağlayan hükümler.

18.Haziran.1977

Başkan
Av. Osman Kuntman

Raportör
Av. Savim Tunç

Sözcü
Av. Ümit Doğanay

Üye
Av. Aydın Aybay

Üye
Av. Jülide Yumlu

Üye
Av. Solmaz Giray